

SBVT Investeringsstrategi 2023-2042

En del av Vattentjänstplanen

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Varför en gemensam investeringsstrategi för SBVT?	3
2	Grundförutsättningar för investeringsstrategin	4
3	Arbetsordning vid strategi och budget	6
4	Investeringsplan 2023–2042	7

1 Inledning

1.1 Varför en gemensam investeringsstrategi för SBVT?

Av Skåne Blekinge Vattentjänst AB:s ägardirektiv framgår att bolagets mål är att uppnå en hög trygghet och kvalitet vad gäller vattenproduktion och distribution samt avledning och behandling av avloppsvatten. Inriktningen för bolagets verksamhet ska bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Bolagets styrelse antog strategin ”Ett gränslöst vatten” 2017-09-05. Övergripande denna strategi har ägarna egna VA-strategier/planer vilka visar den enskilda ägarens långsiktiga inriktning för VA-försörjning. Målsättningen är att dessa olika strategier skall sammanstråla i en mer gemensam Vattentjänstplan.

Sedan bolaget bildades har frågan om samverkan både inom bolagets geografiska område mellan ägarna, och utanför bolagets geografiska område blivit större vad gäller dricksvatten.

Utmaningarna är stora, förändringar i världsläget, nya lagar och skärpta krav på kommunala vattentjänster har införts och med all sannolikhet kommer dessa krav att fortsätta skärpas. Kostnaden för VA ökar kraftigt och kommer också sannolikt att bara fortsätta öka kraftigt eftersom det är brist på VA-kompetens i Sverige och även i hela Europa. Reinvesteringar släpar efter och investeringstakten inom VA-infrastrukturen måste öka. I Svenskt Vattens rapport ”Investeringsbehov och framtida kostnader för kommunalt vatten och avlopp” finns en analys och sammanfattning av behoven inom VA i Sverige 2020-2040.

Lagkrav på kommunal vattentjänstplan trädde i kraft 2023-01-01 och denna plan ska innehålla en långsiktig planering av hur behovet av allmänna vattentjänster skall tillgodoses. Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behoven

Inom mycket av SBVT:s verksamhet så krävs olika tillstånd och miljöprovningar som ibland tar väldigt lång tid att få. Att ledningsrätt tar två till tre år, vattendom upp till fem år och så vidare är idag inte ovanligt och till detta ska läggas tid på projektering och planering. Därför krävs det lång framförhållning. Med tanke på att hela VA-branschen, både inom beställarorganisationer, konsulter och entreprenörer, har resursbrister så krävs god planering för att investeringarna verkligen skall vara genomförbara. Det förekommer redan idag att beställare inte får in anbud och denna problematik kommer bara att öka.

Syftet med en gemensam investeringsplan för alla ägare är även att få bättre samsyn på vad som är viktigast för hela SBVT när prioriteringar behöver genomföras. Det ger också möjlighet till bättre balans mellan krav och kapacitet om det finns en gemensam plan i stället för fyra olika. Bättre gemensam planering ger också möjlighet till lägre kostnader jämfört med akuta åtgärder.

Denna strategi syftar till att ge bolaget en tydlig inriktning på hur bolaget ska kunna bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Bolaget besitter ägarnas kompetens inom VA-området och är således de som bland annat säkerställer ägarnas möjligheter och behov. Detta gäller även vid samverkan med parter inom och utanför bolagets verksamhetsområde.

2 Grundförutsättningar för investeringsstrategin

Ägarna är på intet sätt unika att stå inför stora utmaningar inom VA-området. Utmaningarnas storlek och typ skiljer sig åt mellan ägarna beroende på olika förutsättningar och inte minst ur vilket perspektiv man historiskt har arbetat med VA-frågor. Fokus har legat på dricksvattenförsörjningen, men även omhändertagandet av avloppsvatten blir mer aktuellt då flera anläggningar inom det gemensamma driftområdet är ålderstigna.

Det som sätter grunden i vår strategi är våra största VA-anläggningar, framtida behov och vilka tillstånd som redan finns. Baserat på detta så har SBVT i samråd med styrelse och ägare föreslagit följande prioritering för våra stora VA-anläggningar.

ÅTGÄRDER FÖR VÅRA STORA VA-ANLÄGGNINGAR

Kapacitetsökning med nya borrar som också kan försörja delar av Sölvesborg+öka säkerheten för Bromöllas försörjning	Kvävereringsverk där Sibbult, Broby och befintliga Knislinge läggs ned	Kapacitetsökning och modernisering för att kunna försörja ev Killeberg och ÖG	Kväverering införs samt vissa delar moderniseras som medger ytterligare anslutning	Kväverering införs och sannolikt byggs ett helt nytt verk
2023-25	2023-26	2024-27	2026-29	2028-31
Nymölla nya VV	Knislinge nya ARV	Maglaröds VV	Bromölla ARV	Jämshögs ARV
(Förstudie)	Förstudie	Förstudie	Förstudie	Förstudie
FFU+Upphandling (ABT)	FFU+Upphandling (SV+ABT)	FFU+Upphandling (ABT)	FFU+Upphandling (ABT)	FFU+Upphandling (SV+ABT)
Projektering+Uppförande	Projektering+Uppförande	Projektering+Uppförande	Projektering+Uppförande	Projektering+Uppförande
Intrimning	Intrimning	Intrimning	Intrimning	Intrimning
Vattendom klar, verket i full drift tidigast 2025				

ÅTGÄRDER FÖR VÅRA STORA VA-ANLÄGGNINGAR

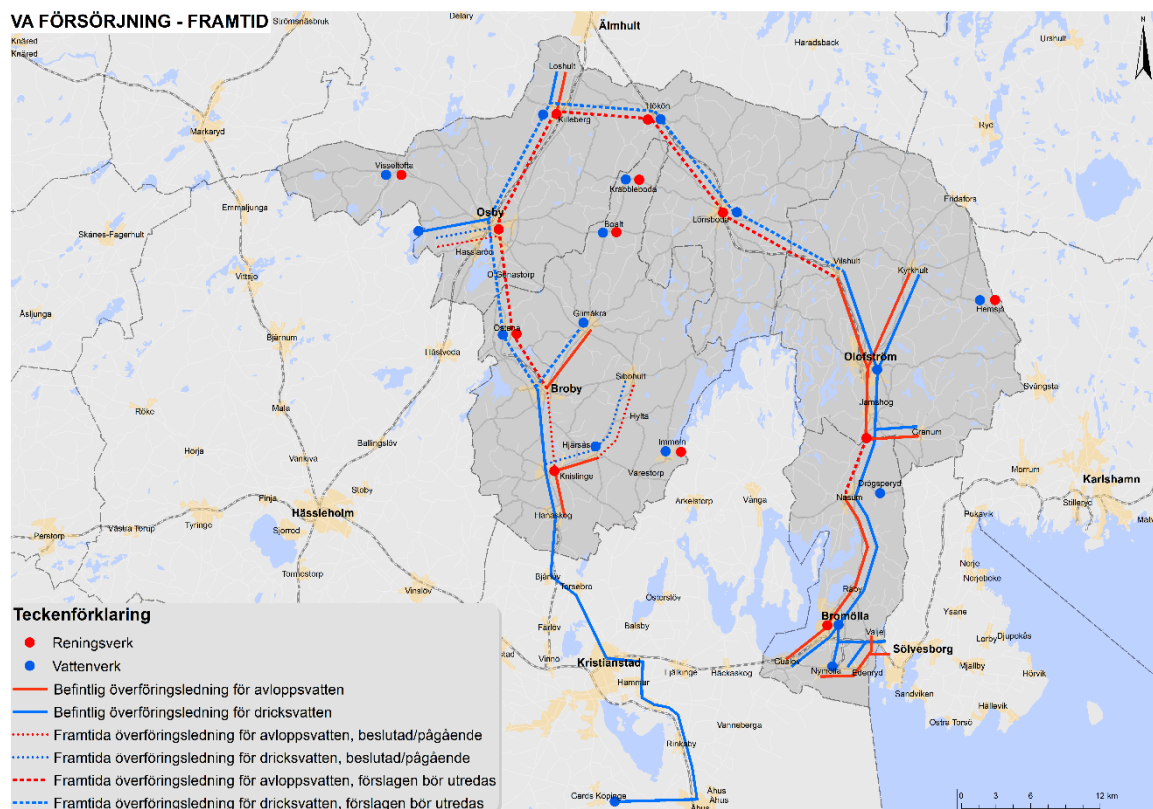
Modernisering och sannolikt kväverereduktion

2031-34

Osby ARV

Förstudie
FFU+Upphandling (ABT)
Projektering+Uppförande
Intrimning

Från ovanstående plan prioriteras även behovet av större överföringsledningar.

Nymölla-Bromölla-Valje

Pågår, vattenledning som ger framtida möjlighet att leverera vatten från Nymölla via Bromölla till Olofstrom och vidare norrut. Vid kris kan även vatten levereras från Sölvesborg.

Sibbhult - Knislinge

Pågår, vatten- och avloppsledning mellan Sibbhult-Knislinge. Väntar på ledningsrätt.

Maglaröd – Brunkelstorp – Osby

Ny matarledning för vatten samt avloppsledning till Osby för anslutning av §6-områden. Är prioriterat och förstudie pågår. Ger redundans och möjlighet till ökad kapacitet

Osby - Broby

En första mindre förstudie är genomförd. Ledningen beror på framtida strategi för Osby avloppsreningsverk dock behövs en framtida teknisk lösning för Östra Genastorp (§6-område) och Östanå som i dagsläget inte prioriterat. Att i framtiden kunna skicka vatten mellan Osby och Östra Göinge är strategiskt viktigt.

(Lönsboda)-Jämshög -Näsum -Bromölla

Avloppsledning kan bli aktuellt om Jämshögs avloppsreningsverk skall överföras till Bromölla och för att lösa överföring av Lönsboda avloppsreningsverk. Även vattenledning från Vilshult till Lönsboda kan bli aktuellt.

Osby -Killeberg – Hökön - Lönsboda

Det krävs mer omfattande förstudie och analys innan beslut kan tas och är inte prioriterat i dagsläget. Det finns både vatten och kapacitet nära Killeberg i Älmhults kommun som det bör utredas eventuell anslutning till.

Mindre VA anläggningar

Många mindre VA-anläggningar är i stort reinvesteringsbehov och dessa utförs efterhand beroende på kapacitet i organisationen samt beroende på när de större VA-anläggningarna och överföringsledningarna som är kopplade till dessa blir klara.

Reinvesteringar i ledningsnät

För att nå en förnyelsetakt på 100 år eller mindre visar efterkalkyler från 2022-2023 att den årliga reinvesteringen behöver öka från dagens nivåer på omkring 10 miljoner till ca 30 miljoner per kommun.

3 Arbetsordning vid strategi och budget

SBVT är ett aktiebolag och vi måste följa Aktiebolagslagen. Rollfördelning i Aktiebolagslagen är tydlig. Det är på bolagstämman som respektive ägare utser styrelserepresentanter samt fastställer ägardirektiv för det kommande året.

Utifrån ägardirektivet så **tar styrelsen fram en strategi** (vad som skall göras och hur) för bolaget. Baserat på strategin görs en lista, oftast av **VD**, kring **hur** denna **strategi ska nås** behov av exempelvis personal, resurser och aktiviteter. Denna uppgift är det vanligt att VD får jobba med till kommande styrelsemöten. I styrelsen diskuteras frågor som rör bolagets strategi och inte ägarfrågor.

I fastställd arbetsordning för SBVT styrelse så skall budget (strategi) för SBVT vara godkänd senast i oktober.

I SBVT ägardirektiv anges följande:

” Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, **framställda av bolagstämman**”

Bolaget har även att utgå ifrån andra beslut fattade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen i respektive delägarekommun som har direkt koppling till delägarens VA-Verksamhet, så som kommunala VA-Planer/strategier.

3. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, så vida dessa inte strider mot bolagsordningen, ...aktiebolagslagen eller mot bolagets intressen”

Det är viktigt att förstå att **ägare och kommuner i huvudsak har sin direktivrätt vid bolagstämman**. I övrigt så har man direktiv rätt så **vida det inte strider mot aktiebolagslagen, bolagsintressen och i förlängningen övriga ägares intressen**.

Detta innebär:

VD ska arbeta med den strategi som styrelsen godkänt oavsett vad till exempel **enskilda ägare anser.**

Ägare kan självklart ge VD råd, tips och stöttning i implementeringen av strategin, **men en förändring av bolagets strategi måste först tas upp med eventuella övriga ägare.**

Därefter tas en diskussion med styrelsen i ett formaliserat ägarmöte där ägardirektivet också ses över.

Som förslag på arbetsordning för att uppfylla detta är följande:

Bolagstämma

Till bolagstämman så finns ett förslag på genomarbetad gemensam långsiktig investeringsplan som ges som direktiv till den nya styrelsen.

Senast 30/6

Respektive ägare har beslutat om budgetram för efterföljande år. Vi eventuella förändringar mot direktivet vid bolagstämman så utfärdar ägarna nytt gemensamt ägardirektiv till styrelsen.

Senast 30/8

Styrelsen fastslår strategi i samråd med VD och SBVT ledningsgrupp.

Senast 30/10

Budget för SBVT fastställs.

Senast 15/11

Beräkningsunderlag av VA-taxan för efterkommande år baserat på budget och långsiktig investeringsplan presenteras av VA-huvudmannen.

Hur väl vi än försöker planera så måste fortlöpande omprioriteringar genomföras under ett budgetår. Dessa omprioritering görs av styrelsen i SBVT inte av enskilda ägare.

4 Investeringsplan 2023–2042

Denna plan har utarbetats i samråd med respektive ägare.

Det finns mycket begränsat med historiskt ”fakta”-underlag att utgå ifrån och många siffror baseras på historiska schabloner.

Det krävs ofta omfattande förstudier för att få fram bättre beslutsunderlag och ”skarpa” kalkyler och detta arbete har påbörjats.

Investeringsplanen behöver indexregleras varje år förslagsvis med entreprenadindex. Förstudie och kalkyl som är äldre än fyra år bör omprövas efter dagens rådande omständigheter.

Planen bör ses som ett levande dokument som i sin helhet omprövas minst vart fjärde år men som justeras varje år med index och nya fakta exempelvis från genomförda förstudier.